

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 3128

гр. София, 27.11.2024 г.

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 2-РО ТО 5-ТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и пети ноември през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Камелия Ефремова

Членове: Галина Иванова
Мирослава Кацарска

като разгледа докладваното от Галина Иванова Частно касационно търговско дело № 20248003902591 по описа за 2024 година и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 274, ал. 2 от ГПК.

С. Д. А., И. Д. М.-К., Х. Б. Х., Х. Р. Л., Р. С. Р., Й. К. Ц. обжалват всеки в самостоятелна частна жалба определение, постановено в открито съдебно заседание на 11.10.2024 г., с което Софийски градски съд е оставил без уважение искането на всеки един от жалбоподателите, по реда на чл. 218 от ГПК, за встъпването му в производството пред този съд, образувано по заявление вх. № 279479 от 20.09.2024 г. по описа на СГС по ф.д. 2574/90 г.

В частната си жалба всеки от жалбоподателите изтъква, че изводът на съда за неприложимост на разпоредбите относно участие на трети лица помагачи е неправилен. Излагат съображения относно разпоредбата на чл. 218 ГПК, като изтъкват, че всяко лице може да встъпи в производство, образувано между други лица, в първа инстанция, ако има интерес решението да бъде постановено в негова полза.

Всеки от жалбоподателите счита, че с оглед осигуряване правото му на защита, в качеството му на член на партията, има интерес да подава възражения, сочи доказателства и прави доказателствени искания, с цел предотвратяване вписването на неверни обстоятелства по партидата на партията „Движение за права и свободи“.

Позовават се на правен интерес да участват всеки от тях лично в производството пред Софийски градски съд, разглеждащ исканията за вписване на промени в обстоятелствата, подлежащи на вписване по партидата на партията, тъй като членствените права на всеки един от жалбоподателите самостоятелно били отричани с взетите решения, представени със заявление вх. № 279479 от 20.09.2024 г. по описа на СГС по ф.д. 2574/90 г. Всеки от

частните жалбоподатели твърди, че има право да подава възражения, сочи доказателства с цел предотвратяване вписването на неверни обстоятелства по партията на партията.

Позовават се на тълкуване на ЗПП с решение № 100 от 01.07.2014 г. по т.д. 4369/13 г., II ТО, с което било прието, че бил предвиден ред за защита на индивидуалните членове на партията и неприложение на чл. 25, ал. 4 от ЗЮЛНЦ, по отношение на съдебната защита на всеки индивидуален член на политическа партия срещу незаконосъобразни решения, приети от върховния ръководен орган на партията.

След като имало тълкуване на ЗПП в посочения смисъл, то всеки един от частните жалбоподатели твърди, че има правен интерес и било допустимо да участва в съдебното производство пред Софийски градски съд.

Доколкото ставало въпрос за охранително производство, функцията на третото лице по смисъла на чл. 218 от ГПК щяла да бъде по-различна от типичния исков процес. В процеса третото лице-адресат на заявлението би спомогнало да се постигне законосъобразно разглеждане на заявлението и в това производство да се избегне вписване на несъществуващи обстоятелства, което щяло да бъде от полза както за политическа партия „Движение за права и свободи“, така и за лицето, чиито права и законни интереси се засягат от това заявление.

Ответникът по частната жалба, политическа партия „Движение за права и свободи“ чрез адв. Мая Господинова оспорва частната жалба. Счита, че становището на съда по приложение на чл. 218 от ГПК е правилно. Излага съображения, че според чл. 540 от ГПК приложението на чл. 218 от ГПК е изключено. В глава 49 на ГПК и съгласно чл. 16 от ЗПП участник в производството било само едно лице. Правен интерес за упражняване право на защита можел да възникне само при обжалване на решението на Софийски градски съд, като се прецени конкретния интерес на лицето. Излага подробни съображения, че разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от ЗПП била специална по отношение на чл. 538, ал. 1 от ГПК и чл. 606 от ГПК и включвала обжалване и на положително решение, постановено в охранително производство по вписване на промени в регистъра на политическите партии. Позовава се на решение № 125 от 14.07.2009 г. по т.д. 586/09 г., II ТО на ВКС, определение № 407 от 23.06.2009 г. по чтд 429/09 г., II ТО. Редът за защита на трети лица бил именно чрез обжалване на акта.

Върховният касационен съд на Р България, състав на Второ търговско отделение, за да се произнесе взе предвид следното:

Всяка от подадените частни жалби е подадена в срока, предвиден в чл. 275, ал. 1 от ГПК, от легитимирано да обжалва определението лице, срещу акт, преграждащ търсената от лицата защита пред съд.

С обжалваното определение, постановено в открито съдебно заседание на 11.10.2024 г., Софийски градски съд е приел, че исканията на С. Д. А., И. Д. М.-К., Х. Б. Х., Х. Р. Л., Р. С. Р., Й. К. Ц. са направени на основание чл. 218 от ГПК. Изложил е съображения, че съгласно чл. 218 от ГПК, трето лице може да встъпи в исков процес между други лица до приключване на устните

състезания пред първоинстанционния съд, ако има интерес да бъде постановено решение в полза на една от страните в този исков процес. Прието е, че нормата се намира във втора част на ГПК, общ исков процес, предпоставящ наличието на спор относно материално право между насрещни страни. Тя осигурявала възможност на трето лице да встъпи, за да помага на една от страните за постановяване на благоприятно за нея съдебно решение. Съдът е приел, че в случая, е сезиран с искане, с правно основание чл. 218 от ГПК, което по принцип може да подлежи на разглеждане в исково производство. Изложени са съображения, че разглежданото производство е охранително, регламентирано в ЗПП, като спрямо него субсидиарно се прилагал ГПК, като липсвали насрещни страни. Прокуратурата упражнявала контрол за законност, като не била насрещна страна на молителя. Поради това изводът на Софийски градски съд е, че липсва възможност за встъпване на трето лице помагач, тъй като няма страна, която да подпомага. Съгласно чл. 540 от ГПК приложението на правилата на чл. 218 от ГПК било изключено изрично в охранителното производство. Това е обусловило извод за неоснователност на всяко от исканията на молителите, частни жалбоподатели в настоящето производство.

Настоящият съдебен състав констатира, че разгледаните от Софийски градски съд искания на физическите лица са заявени в образуваното производство по заявление № 279479 от 20.09.2024 г. от Политическа партия „Движение за права и свободи“ чрез председателя Джевдет Ибрямов Чакъров за вписване на промени по партидата на партията в регистъра на политическите партии при Софийски градски съд.

Изводите на Софийски градски съд относно неоснователност на исканията за конституиране на посочените физически лица като трети лица помагачи в процеса в посоченото производство, на основание чл. 218 от ГПК, са съответни на закона.

Законът за политическите партии от 01.04.2005 г. регламентира учредяването, регистрацията, дейността и прекратяването на политически партии. Производството препраща към ГПК само в предвидените от закона случаи – чл. 16 и чл. 17, ал. 2 от ЗПП. Препращането е изрично, с цел липса на ограничение на правата, с оглед общия принцип, предвиден в чл. 11, ал. 1 от Конституцията. Поради това само определена част от общите правила на охранителните производства са прилагат към производството по вписване на партии и производството по вписване на промени в обстоятелства, подлежащи на вписване. Регистърното производство по ЗПП се осъществява по силата на закона като само изричната регламентация е приложима. Липсата на конкретна уредба или препращаща норма в ЗПП, изключва приложението на общите правила. От друга страна, следва изрично да се посочи, че производството е едностранно, с участие на прокурор по силата на чл. 16 от ЗПП, който следи за законност.

В посочения правен регламент за едностранно регистърно производство е изключено участието на трети лица в процеса, първо поради липсата на правна регламентация в ЗПП и второ поради неприложимост на общите правила на ГПК към производството по разглеждане на заявлението за

регистрация и заявление за вписване на промени относно обстоятелства, подлежащи на вписване по партидата на партия. Нормата на чл. 218 от ГПК се намира в правилата на ГПК относно исковия процес, към които липсва препращане в ЗПП. Препращането в чл. 16 от ЗПП към ГПК е само относно разглеждане на искането в открито съдебно заседание. Следователно ще са приложими само тези норми от ГПК, регламентиращи производството пред съда и постановяване на съдебен акт. След като законът предвижда препращане само към определени разпоредби от ГПК, това означава, че създава изключения. Предвид наличието на предвиденото изключение, не може да има разширително тълкуване и приложение на норми по аналогия.

Законът за политическите партии предвижда специално производство по вписване на политическите партии, респ. по вписване на промени относно обстоятелства, подлежащи на вписване, което производство съдържа характеристиките на охранително производство. Това производство съдържа и съответни гаранции за защита правата на защита срещу несъобразени със закона и императивните разпоредби на устава на партията, решения на органи на партията. Съгласно ЗПП не всички правила от охранителните производства подлежат на приложение, а само тези, към които ЗПП препраща. В този смисъл, след като е предвиден в чл. 18, ал. 1 от ЗПП ред за защита на неучастващи пред Софийски градски съд в едностранното производство по искане на заявител лица, не могат да се прилагат правила от ЗЮЛНЦ, тъй като законодателят е ограничил приложението му по отношение на политическите партии. Посоченото от частните жалбоподатели решение № 100 от 01.07.2014 г. по т.д. 4369/13 г., ВКС, I I TO подчертава именно изключителността на нормите на ЗПП и предвиденото упражняване на права на защита по предвидения в този специален закон ред. От това решение не може да бъде обусловен извод за предвидено участие на трети лица в процеса пред Софийски градски съд като компетентен да разгледа заявените промени относно обстоятелства, подлежащи на вписване.

С оглед на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че в производството по подадено заявление от партия за вписване на промени по партидата на партията в регистъра на политическите партии при СГС, не могат да участват трети лица.

Оплакванията, формулирани във всяка една от частните жалби, че следва да се признае правен интерес за участие в така посоченото производство, с цел защита на индивидуалния интерес на всеки един молител, не може да е основателно, поради описаната правна регламентация, която не е предвидила такъв ред за защита, провеждаща се в открито съдебно заседание пред Софийски градски съд.

По изложените съображения Върховният касационен съд на Р България

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение, постановено в открито съдебно заседание на 11.10.2024 г. по ф.д. 2574/90 г, по описа на Софийски градски

съд.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____